

D2.4 Strategija angažiranja ranjivih građana i prateća dokumentacija

Deliverable: D2.4

Author: Society for Sustainable Development Design (DOOR)

Date: 26/2/2024

Review:

Sadržaj

1. Uvod: kako koristiti ovaj priručnik.....	3
2. Energetsko siromaštvo	4
2.1. Fenomen energetskog siromaštva	4
2.2. Odabrani pokazatelji energetskog siromaštva u pilot zemljama projekta ReHABITA...6	
3. Ključne inicijative.....	11
3.1. Sporazum gradonačelnika.....	11
SECAP	11
3.2. Energy Poverty Advisory Hub.....	12
3.3. Renovation Wave	13
4. ReHABITA pristup angažiranju građana u proces energetske obnove	14
4.1. Brošure, letci i drugi komunikacijski materijali.....	14
4.2. Info dani/šandovi.....	19
4.3. Javna savjetovanja/okupljanja zajednice	21
4.4. Online aktivnosti ReHABITA ureda	24
4.5. Promicati ReHABITA projekt kroz TV i radio emisije.....	26
4.6. Dijeljenje znanja iz One Stop Shopa za energetske obnove.....	28
4.7. Suradnja s lokalnim dobrotvornim organizacijama i nevladinim organizacijama ...31	
5. Uspostava strategije angažmana građana	35
6. Zaključak.....	38

1. Uvod: kako koristiti ovaj priručnik

Ovaj priručnik prikazuje resurse dostupne članovima projekta ReHABITA za jačanje uključivanja energetske ranjivih građana ili građana koji su u riziku od energetske siromaštva u procese energetske obnove. Energetsko siromaštvo je složen fenomen. Ovisno je o različitim čimbenicima s različitim intenzitetom i doprinosom pojavi energetske siromaštva. Doprinosi tih čimbenika uvjetuje specifični kontekst i stanje određene zemlje.

Ovaj priručnik prepoznaje tu složenost te stoga ne nudi univerzalni pristup angažiranja ranjivih građana u procese energetske obnove. Stoga se partnerima na projektu ReHABITA savjetuje da prilikom oblikovanja vlastite strategije uključivanja građana u procese obnove energije sami odaberu predstavljene resurse predstavljenih u ovom priručniku, ovisno o specifičnim lokalnim uvjetima te dostupnim resursima i potrebama.

Priručnik ne nudi širu akademsku raspravu niti iznosi rezultate istraživanja o energetske siromaštva. Umjesto toga, priručnik nudi praktične savjete i primjere dobre prakse o tome kako uključiti energetske siromašne građane i kako komunicirati fenomen energetske siromaštva građanima: od radionica i informativnih dana za dionike i građane koji su energetske siromašni do strateških i dugoročnih akcija poput postajanja članom mrežnih organizacija, korištenja inovativnih financijskih shema ili osnivanja specijaliziranih ureda i jednošalonskih trgovina za energetske siromaštvo i obnovu energije.

2. Energetsko siromaštvo

2.1. Fenomen energetskog siromaštva

Energetsko siromaštvo tek je od nedavno postalo tema rasprava javnih politika. Stoga ne bi trebalo biti iznenađujuće što mnoge zemlje još uvijek nemaju nacionalnu definiciju energetskog siromaštva. Glavna pitanja u definiciji energetskog siromaštva često se preklapaju s drugim pitanjima i problemima energetske politike poput rezilijentnosti, energetske sigurnosti, siromaštva, pravde i održivosti. No nedostatak nacionalne definicije energetskog siromaštva predstavlja potencijalni problema, jer nacionalna definicija energetskog siromaštva može značajno olakšati razvoj i provedbu regulatornih okvira, ali i njihovo praćenje.

Nacionalne definicije energetske siromaštva u pilot zemljama ReHABITA projekta

Zemlja	Definicija
Bugarska	Kućanstvo u situaciji energetske siromaštva definira se na temelju: <ol style="list-style-type: none"> 1. raspoloživi prosječni mjesečni prihod članova kućanstva; 2. tipični trošak potrošnje energije; 3. energetske karakteristike stambenog prostora¹
Hrvatska	Iako Hrvatska nema nacionalnu definiciju energetskog siromaštva u važnim strateškim dokumentima, energetsko siromaštvo obično se opisuje pomoću nekoliko međunarodnih definicija: <ol style="list-style-type: none"> 1. "Kućanstvo je energetski siromašno ako mora potrošiti više od 10% svog prihoda kako bi održalo dom adekvatno toplim"² 2. "Nesposobnost zagrijavanja doma i zadovoljavanja osnovnih energetske potreba do društveno i materijalno potrebnog nivoa"³ 3. "U nedostatku definicije, energetsko siromaštvo također se može mjeriti zamjenskim pokazateljima. Statistika Europske unije o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) uključuje tri varijable koje se obično koriste za opisivanje i mjerenje energetskog siromaštva u EU-u: <ul style="list-style-type: none"> • Nesposobnost adekvatnog grijanja doma; • Nepodmireni računi za energiju; i • Prisutnost prokišnjavanja krova, vlažnih zidova, podova ili temelja ili propadanje okvira prozora ili podova.⁴ <p>No unatoč nedostatku razvijene metodologije i definicije energetskog siromaštva, problem je jasno prepoznat u Programu energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje od 2014. do 2020. godine. Po prvi put u Hrvatskoj, financiranje energetske obnove obiteljskih kuća stavljeno je na raspolaganje građanima u riziku od energetskog siromaštva, definiranog u svrhu Programa kao primatelji zajamčene minimalne pomoći ili članovi kućanstva primatelja</p>

¹ Članak 3 Regulative o kriterijima, uvjetima i procedurama za određivanje statusa kućanstva u energetskom siromaštvu.

² Boardman., B. *Fuel poverty: from cold homes to affordable warmth*. Belhaven Press, 1991

³ Buzar, S. (2007). "When homes become prisons: the relational spaces of postsocialist energy poverty". *Environment and Planning A*, 39(8), 1908-1925.

⁴ Program energetske obnove višestambenih zgrada za razdoblje do 2030. godine https://mpgi.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/EnergetskaUcinkovitost/Program_energetsk_e_obnove_VS_zgrada_do_2030.pdf (pristup na dan 20. siječnja 2024.)

	<p>zajamčene minimalne pomoći. Planirane mjere za energetske obnovu i troškovi energetskih certifikatora za ove građane u potpunosti su financirani (100%) od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. S obzirom na složenost problema energetskog siromaštva, do 2025. godine planiran je i drugi program za borbu protiv energetskog siromaštva, koji uključuje korištenje obnovljivih izvora energije u stambenim zgradama na područjima pomoći i područjima posebnog državnog interesa⁵. Ovaj program također ne definira energetske siromaštvo u Hrvatskoj niti razvija metodologiju za određivanje kriterija za stjecanje statusa energetski siromašnog potrošača. On se samo bavi dijelom problema, odnosno populacijom koja živi u zgradama pod nadležnošću državnog odjela na područjima posebnog državnog interesa.</p>
Latvija	<p>“Nesposobnost korisnika kućanstva da održi odgovarajuću temperaturu u stanu, ili koristi usluge koje pružaju dobavljači energije, ili ih plati zbog niske energetske učinkovitosti, ili zato što plaćanje tih usluga ima visok udio u kućnom dohotku.”⁶</p> <p>“Kućanstvo pogođeno energetskim siromaštvom je kućanstvo u smislu Zakona o socijalnim uslugama i socijalnoj pomoći koje zadovoljava barem jedan od sljedećih kriterija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) priznato je kao kućanstvo s niskim prihodima i prima materijalnu podršku za pokrivanje troškova vezanih uz uporabu stana; 2) iznajmljuje stambeni prostor ili socijalni stan koji posjeduje ili je u zakupu od lokalne vlasti sukladno Zakonu o pomoći u rješavanju stambenih pitanja ili Zakonu o socijalnim stanovima i socijalnim stambenim kućama.”⁷
Rumunjska	<p>“o) Energetske siromaštvo - nemogućnost ranjivog potrošača, definiranog u točki a), da pokrije minimalne energetske potrebe, definirane u točki p);</p> <p>a) ranjivi energetske potrošač, u daljnjem tekstu: ranjivi potrošač - pojedinac/obitelj koji zbog zdravstvenih razloga, dobi, nedostatka prihoda ili izolacije od izvora energije, zahtijeva mjere socijalne zaštite i dodatne usluge kako bi osigurao svoje minimalne energetske potrebe;</p> <p>p) minimalne energetske potrebe - minimalna potrošnja energije pojedinca/obitelji za osvjetljavanje, optimalno hlađenje i grijanje doma, podršku kuhinjskim uređajima i osiguranje tople vode u domaćinstvu, korištenje sredstava komunikacije koji zahtijevaju uporabu energije ili napajanje medicinskim uređajima za održavanje života ili poboljšanje zdravlja ljudi. Minimalna granica potrošnje utvrđuje se naredbom ministra rada i socijalne zaštite, na temelju podataka koje je dostavio Nacionalni regulatorni autoritet, kao i Nacionalni institut za statistiku.”⁸</p>

⁵ Program suzbijanja energetskog siromaštva do 2025.

https://mpgi.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/EnergetskaUcinkovitost/Program_suzbijanja_energetskog_siromastva_do_2025.pdf (pristup na dan 20. siječnja 2024.).

⁶ *Enerģētikas likums*, Chapter XVII, Section 120. <https://likumi.lv/ta/id/49833-enerģetikas-likums> (pristup na dan 20. siječnja 2024.).

⁷ Ibid.

⁸ Zakon br. 226, 16/9/2021

Španjolska	Energetsko siromaštvo je situacija kućanstva u kojoj se osnovne energetske potrebe ne mogu zadovoljiti zbog nedovoljnog prihoda, a može biti pogoršana energetske neefikasnim stanovanjem. ⁹
------------	---

Najčešće korištena definicija u dokumentima EU-a, međutim, definira energetsko siromaštvo kao skup uvjeta u kojima "osobe ili kućanstva nisu u mogućnosti adekvatno grijati, hladiti ili pružiti druge potrebne energetske usluge u svojim domovima po pristupačnoj cijeni".¹⁰ Drugim riječima, energetsko siromaštvo je "nemogućnost ostvarivanja osnovnih sposobnosti kao izravnog ili neizravnog rezultata nedovoljnog pristupa pristupačnim, pouzdanim i sigurnim energetske uslugama, uzimajući u obzir dostupne razumne alternative za ostvarivanje tih sposobnosti".¹¹ Kako bismo stavili ove definicije u perspektivu, prema Eurostatu, postotak Europljana koji nisu u mogućnosti adekvatno zagrijati svoj dom porastao je s 8% u 2020. na 9,3% u 2022. godini.¹²

Kao što je spomenuto u uvodu, energetsko siromaštvo rezultat je različitih čimbenika s različitim doprinosima. Ipak, tri zajednička i najvažnija faktora koji doprinose energetske siromaštva su niski prihodi, visoki troškovi energije i energetske neučinkovita kućanstva. Postojeći pristupi definiciji ovog fenomena temelje se na kvantitativnim pokazateljima, poput udjela kućanstvenih troškova za račune za energiju u odnosu na njihove prihode ili odnosu potonjih prema granici siromaštva nakon oduzimanja troškova za energetske usluge (pristup 10%, „niski prihodi - visoki troškovi“, „minimalna granica prihoda“) te kvalitativnim pokazateljima (konsenzusni pristup).

Važno je napomenuti da je energetsko siromaštvo daljnji faktor utjecaja za druge probleme – ono ima ozbiljan utjecaj na socijalno, fizičko i mentalno zdravlje. Drugim riječima, energetsko siromaštvo predstavlja ozbiljan čimbenik rizika za opće zdravlje ljudi koji ga doživljavaju. Energetsko siromaštvo ima štetne učinke na mentalno zdravlje, respiratorne i cirkulacijske probleme. Ono ima izravnu ulogu u povećanju broja zimskih ili ljetnih smrti te doprinosi socijalnoj isključenosti.¹³

2.2. Odabrani pokazatelji energetske siromaštva u pilot zemljama projekta ReHABITA

Iako energetsko siromaštvo obično proizlazi iz niskih prihoda, visokih troškova energije i neefikasnih kućanstava, doprinosi pojedinih faktora ukupnom stanju energetske siromaštva u

⁹ Španjolska nacionalna strategija borbe protiv energetske siromaštva 2019-2024 (https://www.miteco.gob.es/content/dam/miteco/es/ministerio/planes-estrategias/estrategia-pobreza-energetica/estrategianacionalcontralapobrezaenergetica_tcm30-502982.pdf)

¹⁰ Thomson, H., & Bouzarovski, S. (2018). *Addressing energy poverty in the European union: State of play and action*. EU Energy Poverty Observatory, Manchester.

¹¹ Day, G. Walker, Simcock, N. (2016). *Conceptualising energy use and energy poverty using a capabilities framework, EP93*

¹² *Nemogućnost održavanja kućanstva adekvatno ugrijanim prema statusu siromaštva* https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_07_60/default/table?lang=en (pristup na dan 20. siječnja 2024.).

¹³ Bouzarovski, S., & Petrova, S. (2015). A global perspective on domestic energy deprivation: Overcoming the energy poverty–fuel poverty binary. *Energy Research & Social Science*, 10, 31-40.

pojedininim zemljama su različiti. U nastavku su prikazane neke tablice pokazatelja energetske siromaštva koje ilustriraju koliko se ovi faktori razlikuju od zemlje do zemlje.

Tablica 1: *Udio stanovništva koje ne može držati kućanstvo adekvatno zagrijanim prema statusu siromaštva i nepodmirenih komunalnih računa*

ReHABITA zemlja	Ne mogu održavati dom dovoljno toplim % stanovništva ¹⁴	Nepodmireni računi za komunalne usluge, % stanovništva ¹⁵
Bugarska	22.5	18.8
Hrvatska	7	14.5
Latvija	7.1	5.9
Rumunjska	15.2	17.8
Španjolska	17.1	9.2
Europska unija 27 (od 2020.)	9.3	6.9

Prema *Tablicu 1* postotak nepodmirenih računa za komunalne usluge u Europskoj uniji iznosi 6,9%. Četiri pilot-zemlje projekta ReHABITA (Bugarska, Hrvatska, Rumunjska i Španjolska) imaju postotke iznad prosjeka EU. Važno je napomenuti da Bugarska prednjači u ovom pokazatelju, s 18,8% populacije s nepodmirenim računima za komunalne usluge. Nasuprot tome, 5,9% stanovništva Latvija ima nepodmirene račune za komunalne usluge, što je značajno ispod prosjeka EU i u iznimno je povoljnom položaju naspram ostalih pilot-zemljama. Ovi podaci također sugeriraju postojanje mogućeg "skrivenog energetske siromaštva", gdje kućanstva, kako bi se nosila s računima, smanjuju svoju potrošnju energije, što rezultira nedostatkom toplinske udobnosti u njihovim domovima. Taj fenomen može pokazivati na dublji problem u pogledu pristupa osnovnim uslugama i kvaliteti života u tim kućanstvima.

Tablica 2: *Cijene električne energije u prethodnih 5 godina¹⁶*

ReHABITA pilot zemlja	2019	2020	2021	2022	2023
(€ centi/kWh)					
Bugarska	8.31	8.31	8.53	9.11	9.48
Hrvatska	10.28	10.12	10.03	10.6	11.7

¹⁴ *Population unable to keep home adequately warm by poverty status*

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_07_60/default/table?lang=en (pristupljeno 20.1.2024.)

¹⁵ *Arrears on utility bills - EU-SILC survey*

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_mdcs07/default/table?lang=en (pristupljeno 20.1.2024.)

¹⁶ *Electricity prices in the previous 5 years*

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nrg_pc_204/default/table?lang=en%20 (pristupljeno 20.1.2024.)

Latvija	11.36	9.96	10.2 4	17.79	25.21
Rumunjska	9.83	10.45	11.1 5	17.79	33.73
Španjolska	13.26	11.78	13.5 8	25.79	15.34
Europska unija 27 (od 2020.)	12.82	12.69	13.4 1	19.39	23.35

Tablica 2 pokazuje da je Rumunjska 2023. imala najvišu cijenu električne energije, dok je Bugarska imala najnižu cijenu električne energije. Trend u posljednjih 5 godina pokazuje da cijena električne energije raste u svim zemljama.

Tablica 3: Cijene plina u prethodnih 5 godina¹⁷

ReHABITA pilot zemlja	2019	2020	2021	2022	2023
(€ centi/kWh)					
Bugarska	4.38	3.89	3.63	7.79	10.43
Hrvatska	3	3.11	3	3.46	3.9
Latvija	3.51	2.43	2.29	5.93	12.62
Rumunjska	2.92	2.72	2.66	5.13	12.03
Španjolska	5.48	5.37	5.26	6.07	8.91
Europska unija 27 (od 2020.)	4.58	4.3	4.11	6.29	10.19

Tablica 3 pokazuje da je 2023. Latvija imala najvišu cijenu plina, a Hrvatska najnižu cijenu plina.

Tablica 4: Vrste energije koje se koriste za grijanje domova.¹⁸

ReHABITA pilot zemlja	Centralno/ Daljinsko grijanje	Struja	Nafta i naftni proizvodi	Plin	Ugljen	Drvo (biomasa, peleti, brigeti itd.)	Ostalo (toplinske pump e itd.)
Bugarska	28.4%	51.9%	0.1%	2.5%	6.7%	10.2%	0.1%
Hrvatska	5%	21%	4%	19%	N/A	48%	N/A

¹⁷ Gas prices in the previous 5 years

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nrg_pc_202/default/table?lang=en (pristupljeno 20.1.2024.)

¹⁸ Baseline Assessment Report: Working on the ground with energy-poor households and policymakers to mitigate energy poverty levels. Powerpoor (travanj 2021.)

Latvija	30.40%	13.70%	2.70%	8.90%	N/A	41.40%	N/A
Rumunjska	16%	2%	5%	33%	6%	38%	N/A
Španjolska	N/A	7.59%	31.42%	20.29%	0.90%	39.41% (biomass)	N/A

U *tablici 4* prikazane su vrste energije koje se koriste za grijanje domova. Značajan udio električne energije za grijanje koristi se u Bugarskoj, dok se u Hrvatskoj za istu svrhu koristi drvo.

Tablica 5: *Udio finalne potrošnje energije u stambenom sektoru prema vrsti krajnje uporabe, 2018*¹⁹

ReHABITA pilot zemlja	Grijanje prostora	Hlađenje prostora	Grijanje vode	Kuhanje	Rasvjeta i uređaji	Ostale krajnje namjene
Bugarska	52.80%	0.40%	18.00%	8.50%	20.20%	0%
Hrvatska	68.30%	1.90%	10%	6.50%	13.20%	0%
Latvija	66%	0%	18.50%	7.10%	7.90%	0.60%
Rumunjska	62.4%	0.3%	14.1%	9.9%	13.3%	0%
Španjolska	43.10%	1%	17%	7.40%	31.40%	0%

U *Tablici 5* prikazano je da energija korištena za grijanje zauzima veći udio u svim zemljama. Zanimljivo je primijetiti značajnu upotrebu energije za osvjjetljenje i kućanske aparate u Španjolskoj.

Tablica 6: *Udio goriva korištenih u finalnoj potrošnji energije u stambenom sektoru, % (2017)*²⁰

ReHABITA pilot zemlja	Struja	Izvedena toplina	Plin	Kruta goriva	Nafta i naftni derivati	Obnovljivi izvori energije i otpad
Bugarska	42.3	14.5	3.5	5.1	1.0	33.6
Hrvatska	23.2	4.9	20.3	0.1	5.2	46.3

¹⁹Energy consumption in households

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Energy_consumption_in_households#Energy_consumption_in_households_by_type_of_end-use (pristupljeno 20.1.2024.)

²⁰Share of fuels in the final energy consumption in the residential sector, 2017

[https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Share_of_fuels_in_the_final_energy_consumption_in_the_residential_sector,_2017_\(%25\).png](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Share_of_fuels_in_the_final_energy_consumption_in_the_residential_sector,_2017_(%25).png) (pristupljeno 20.1.2024.)

Latvija	11.7	30.1	9.7	0.5	4.4	43.6
Rumunjska	14.1	10.1	32.7	0.4	3.8	38.9
Španjolska	43.0	0.0	18.3	0.5	18.5	19.7
Europska unija 27 (od 2020.)	24.6	7.6	36.2	3.1	10.8	17.6

U *Tablici 6* prikazana je konačna potrošnja energije u stambenom sektoru u 2017. godini. Ističe se da je električna energija bila dominantno gorivo u Bugarskoj i Španjolskoj. S druge strane, otpad je bio glavni izvor energije u konačnoj potrošnji energije u stambenom sektoru u Hrvatskoj i Latviji.

3. Ključne inicijative

3.1. Sporazum gradonačelnika

Sporazum gradonačelnika ili The Covenant of Mayors (CoM) u Europi vodeća je inicijativa u EU za potpisnike koji se obvezuju ublažiti klimatske promjene te prilagoditi se njihovim posljedicama. Vizija sporazuma je da do 2050. godine svi građani žive u dekarboniziranim i otpornim gradovima s pristupom pristupačnoj, sigurnoj i održivoj energiji. To uključuje, između ostalog, ublažavanje energetske siromaštva. Cilj Sporazuma gradonačelnika, a koji se odnosi na gradove potpisnike obvezani podržati provedbu cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova EU od 55% do 2030.²¹ te prihvaćanje zajedničkog pristupa ublažavanja i prilagodbe na klimatske promjene, može potaknuti lokalne vlasti da promoviraju problematiku energetske siromaštva te poduzmu učinkovite akcije u korist energetske ranjivih građana.

Kako ReHABITA općine mogu koristiti CoM za uključivanje građana u energetske obnovu?

	Ured ReHABITA
Zašto	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pristup mreži i mogućnosti suradnje. ▪ Olakšana suradnja i potpora nacionalnih vlasti za članice mreže Vijeća ministara i njihove lokalne aktivnosti.
Kako	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Korištenje iskustva, informacija, znanja i resursa članova mreže o različitim temama vezanim uz energetske siromaštvo, energetske učinkovitost, energetske obnovu, klimatske promjene i prilagodbu klimi. ▪ Webinarari za zaposlenike općine i ureda ReHABITA o energetske siromaštva i njegovom ublažavanju.

SECAP

SECAP-ovi (Planovi održive energije i klimatskih akcija) su važan i koristan alat za općine i gradove. Imajući SECAP, općine i gradovi definiraju svoju energetske i klimatske viziju i ciljeve te popisuju i provode aktivnosti kako bi se postigli postavljeni ciljevi. SECAP-ovi pružaju okvir za održivi razvoj i pomažu zajednicama u njihovom prijelazu prema niskougljičnoj i otpornoj budućnosti. Dodatno, proces izrade SECAP-a potiče lokalne vlasti da surađuju s dionicima, podižu svijest i grade partnerstva kako bi povećale uspješnost svojih inicijativa održivosti.

Lokalne vlasti koje se pridruže inicijativi Sporazum gradonačelnika za klimu i energiju - Europa obvezuju se podnijeti akcijski plan (SECAP) u roku od dvije godine nakon formalnog pridruživanja inicijativi. Ovaj akcijski plan ključni je alat za provedbu potpisnika Povelje. On definira ciljeve za smanjenje emisija i ciljeve prilagodbe. Temelji se na osnovnom inventaru emisija i procjeni rizika i ranjivosti, koji pružaju analizu trenutne situacije u određenom trenutku. Oni služe kao osnova

²¹ European Commission, 2030 Climate Target Plan, https://ec.europa.eu/clima/eu-action/european-green-deal/2030-climate-target-plan_en

za definiranje sveobuhvatnog skupa mjera koje potpisnici planiraju poduzeti kako bi postigli svoje ciljeve, uključujući ublažavanje energetske siromaštva.

U 2022. godini Sporazum gradonačelnika uveo je i treći stup - ublažavanje energetske siromaštva - te uključio Procjenu energetske siromaštva u predložak SECAP-a. To je sastavni dio SECAP-a te pomaže definirati stanje energetske siromaštva u lokalnoj upravi. Procjena energetske siromaštva nudi izbor različitih pokazatelja u nekoliko makro područja: klima, objekti/stanovanje, mobilnost, socijalno-ekonomski aspekti, politika i regulatorni okvir te sudjelovanje/ podizanje svijesti. Svaki pokazatelj može se dodatno definirati odabirom osnovne godine i trenutne razine na razini kućanstva ili na razini osobe. Potpisnici su slobodni odabrati koliko god pokazatelja žele te ih potom koristiti za praćenje napretka.

	Općine
Zašto	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Za stvaranje mjera protiv siromaštva korisno je uključiti energetske siromašne građane u proces suoblikovanja. Građani često posjeduju dragocjene uvide i praktično znanje o svojoj potrošnji energije koje možda nedostaje donositeljima politika. ▪ Uključivanje građana koristi lokalnoj stručnosti, poboljšavajući relevantnost i učinkovitost politika.
Kako	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Korištenje ureda ReHABITA kao mjesta uključivanja energetske siromašnih građana. Na primjer, jedan od alata predloženih u ovom priručniku su kolektivne skupštine - općine mogu uključiti građane kao jedan od svojih mjesečnih sastanaka kolektivne skupštine kako bi im pružili platformu za predlaganje i raspravu o mjerama za SECAP ili sličan lokalni dokument.

3.2. Energy Poverty Advisory Hub

Energy Poverty Advisory Hub (EPAH) vodeća je inicijativa Europske unije s ciljem ublažavanja energetske siromaštva i ubrzanja tranzicije prema pravednoj energetskej budućnosti. Misija EPAH-a jest postati središnje mjesto stručnosti i informacija za rješavanje odnosno ublažavanje energetske siromaštva usmjerenoj na sve relevantne dionike zainteresirane za poduzimanje mjera protiv energetske siromaštva u Europi. EPAH pruža izravnu podršku, online obuku, istraživačke rezultate te teži izgradnji mreže dionika zainteresiranih za poduzimanje mjera protiv energetske siromaštva u Europi.

Kako ReHABITA općine mogu koristiti resurse EPAH-a za uključivanje građana u energetske obnovu?

	Ured ReHABITA

Zašto	<ul style="list-style-type: none"> Platform za suradnju i razmjenu između lokalnih vlasti i drugih zainteresiranih dionika Pristup EPAH-ovom online interaktivnom ATLAS-u za ažuriranje projekata na lokalnoj razini i mjera koje se provode radi ublažavanja energetske siromaštva
Kako	<ul style="list-style-type: none"> Pronalazak i upotreba mjera, praksi i vrsta aktivnosti iz sličnih projekata koji su testirani u praksi kao učinkoviti Korištenje online tečajeva za ublažavanje energetske siromaštva - tečajevi pružaju praktične informacije, s studijama slučaja, najboljim praksama, dostupnim alatima i resursima.

3.3. Renovation Wave

Obnova javnih i privatnih zgrada istaknuta je u Europskom zelenom planu kao ključna inicijativa za poticanje energetske učinkovitosti u sektoru i ostvarivanje ciljeva. Inicijativa Renovation Wave temelji se na nacionalnoj dugoročnoj strategiji obnove zgrada, drugim aspektima Direktive o energetske učinkovitosti zgrada te aspektima vezanim uz zgrade u nacionalnim energetske i klimatskim planovima (NECP) svake zemlje EU-a. Strategija identificira 3 glavna područja: suočavanje s energetske siromaštvom i najneučinkovitijim zgradama, obnova javnih zgrada te dekarbonizacija grijanja i hlađenja.

Kako ReHABITA općine mogu koristiti Renovation Wave resurse za uključivanje građana u energetske obnovu?

	Ured ReHABITA
Zašto	<ul style="list-style-type: none"> Temeljno mjesto gdje bi trebale biti dostupne informacije o novim javnim pozivima Kreiranje popisa građana zainteresiranih za energetske obnovu
Kako	<ul style="list-style-type: none"> Letci s informacijama o uvjetima za dobivanje potpora Praćenje popisa s potrebnim uvjetima za podnošenje zahtjeva za subvencije i provjera jesu li građani ispunili te uvjete Korištenje postojeće mreže (obvezno izvješćivanje ureda za socijalne usluge, prikupljanje jednokratne financijske pomoći, Crveni križ s projektom koji posjećuje sve korisnike tjedno) za praćenje tih informacija Svaka zemlja može pratiti programe i pozive koji provode inicijativu Renovation Wave; ključna je upoznati se s financijskim instrumentima koji podržavaju Renovation Wave u pojedinoj zemlji i te financijske instrumente komunicirati građanima na jednostavan način.

4. ReHABITA pristup angažiranju građana u proces energetske obnove

Što je to ReHABITA pristup?

Kao što je napomenuto u uvodu ovog priručnika, energetska siromaštvo iznimno je kompleksni fenomen koji ovisi o različitim čimbenicima. Ova složenost se mjeri i prati pomoću pokazatelja energetske siromaštva poput vrsta energije korištene za grijanje domova, nepodmirenih računa za komunalne usluge, cijene električne energije ili plina.²² Pokazatelji energetske siromaštva variraju u različitim pilot zemljama projekta. Lokalnim uvjeti zemalja odnosno gradova i općina koji sudjeluje na projektu se podosta razlikuju. Također, ne treba zanemariti da se i resursi projektnih partnera razlikuju.

Ovaj priručnik priznaje i prihvaća tu složenost te stoga ne nudi univerzalni pristup povećanju angažmana građana za energetske obnove koji će bito jednako primjenjiv za sve partnere. Specifični nacionalni i lokalni uvjeti, dostupni resursi te potrebe tehničkih partnera i općina predstavljaju ozbiljne izazove i vjerojatno sprječavaju bilo kakvu uniformnu strategiju koja se lako može replicirati u svim pilot zemljama.

Imajući to u vidu, priručnik nudi preporuke aktivnosti uz primjere dobre prakse i ostavlja partnerima projekta da oblikuju svoju strategiju angažmana u skladu s vlastitim potrebama i resursima. Ipak, to ne znači da određeni savjeti ne mogu biti primijenjeni od svih partnera. Takvi savjeti mogu poslužiti kao inspiracija prilikom razmišljanja i postavljanja strategije angažmana građana. Stoga, u sljedećem poglavlju predstavljamo moguću rutu za partnere kako bi započeli kampanje angažmana građana.

4.1. Brošure, letci i drugi komunikacijski materijali

ŠTO: Brošure, letci i drugi vizualni i tekstualni komunikacijski materijali olakšat će uspješnu komunikaciju i angažman građana koji su u energetske siromaštvo ili u opasnosti od energetske siromaštva. Trebali bi sadržavati kratke i lako razumljive informacije o energetske siromaštvo, savjete i preporuke za uštedu energije te prednosti procesa energetske obnove.

KAKO: Postoji nekoliko projekata o energetske siromaštvo iz programa HORIZON i LIFE koji već proizvode zanimljive i korisne materijale. U nastavku predstavljamo neke ideje za izradu informativnih materijala u obliku brošura ili letaka. Preporučujemo da svaki tehnički partner u suradnji s općinom iz njihove pilot zemlje odluči jesu li ovi materijali primjenjivi na njihovu nacionalnu i lokalnu situaciju. Ako nisu, tehnički partneri i općine trebaju koristiti ove primjere kao inspiraciju i proizvesti vlastite materijale.

GDJE I KADA: Ovi materijali mogu se distribuirati od strane općina i tehničkih partnera na događanjima i mjestima gdje će ciljana populacija projekta ReHABITA biti prisutna. Ti materijali

²² Predlaže se svima partnerima da se redovito konzultiraju s Energy Poverty Advisory Hub (EPAH) web stranicom te prate novosti u vezi lokalnih i nacionalnih indikatora energetske siromaštva. EPAH-ova web stranica donosi vrijedne resurse donositeljima politika, istraživačima te organizacijama civilnog društva za oblikovanje pristupa borbi protiv energetske siromaštva.

također trebaju biti prisutni u uredima socijalnih usluga i distribuirani u svakom domaćinstvu gdje će se provoditi energetske studije (kao dio zadatka T3.2.)

EXAMPLES OF GOOD PRACTICE

	<p>Savjetodavne brošure o energetske obnovama i uštedama energije</p>
<p>Projekt</p>	<p>POWERPOOR – Osnaživanje energetski siromašnih građana kroz zajedničke energetske inicijative HORIZON 2020 2020-2023</p> <p>Partneri: Bugarska, Njemačka, Belgija, Grčka, Luksemburg, Mađarska, Estonija, Latvija, Portugal, Španjolska i Hrvatska</p> <p>Koordinatori u ReHABITA zemljama: DOOR (HR), ZREA (LV), Sofena (BG), GOIENER (ES)</p>
<p>Primjer dobre prakse</p>	<p>Mjera: 6 brošura sa savjetima o energetske obnovama, ulaganjima i uštedama energije</p> <p>Opis: Brošure sa savjetima vezanima za energetske učinkovitost i obnove: toplinske pumpe, PV sustavi, biomasa kao izvor grijanja, izolacija - građevinska ovojnica, izolacija - prozori i vrata, solarni kolektori kao izvor grijanja. Brošure nude detaljne informacije i izračune povrata ulaganja ovisno o različitim čimbenicima (na primjer, iznosu državnih subvencija). Ove brošure se distribuiraju na lokalnim događanjima i u Uredu za ublažavanje energetske siromaštva u Hrvatskoj.</p>
<p>Replikacija unutar projekta ReHABITA</p>	<p>Ovih šest brošura pružaju detaljne informacije o šest srednjih do velikih investicija u kućanstva kako bi se ojačala energetska samodostatnost i održivost. Iako se ReHABITA projekt usmjerava na korisnike socijalnih usluga koji si ne mogu priuštiti te investicije, teme se mogu prilagoditi ciljanoj populaciji i razmotriti neke manje investicije u energetske obnovu koje i dalje mogu biti učinkovite.</p> <p>Link: https://www.door.hr/brosure/</p>

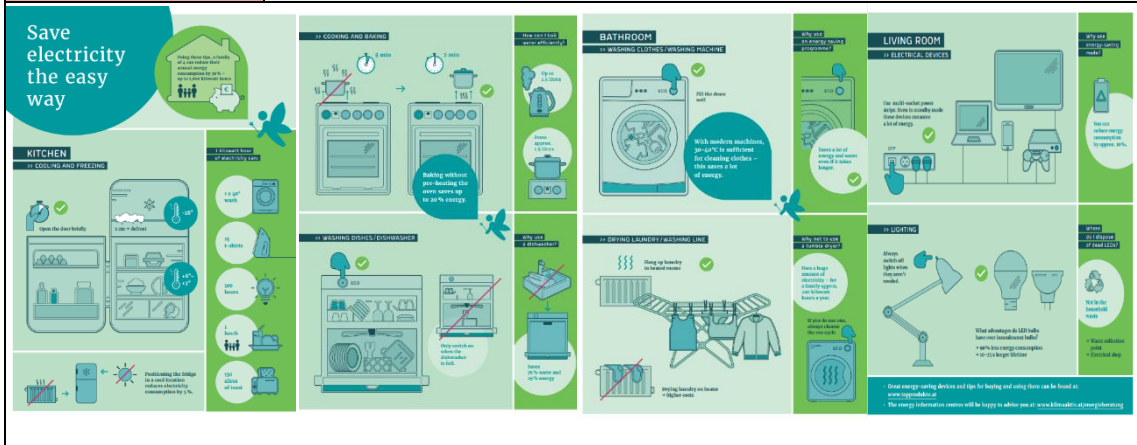

	<p>Ušteda energije kod kuće – vizualni materijal za vlasnike kuća, stanare i stanodavce na raznim jezicima</p>
<p>Projekt</p>	<p>Projekt ENPOR HORIZON 2020 2019-2023</p> <p>Partneri: Austrija, Hrvatska, Estonija, Njemačka, Grčka, Italija, Nizozemska, Velika Britanija Koordinator u Hrvatskoj: DOOR</p>
<p>Opis prakse ili ideje</p>	<p>Mjera: Letci: Štednja energije kod kuće - vizualni materijal za vlasnike kuća, stanare i vlasnike u različitim jezicima</p> <p>Opis: 3 letka sa savjetima za uštedu električne energije i uštedu grijanja te savjetima za ljetno hlađenje. Nude kratke i učinkovite savjete praćene zanimljivim grafikonima.</p>

Replikacija unutar projekta ReHABITA

Ovi letci napisani su na engleskom, turskom, njemačkom, bosanskom-hrvatskom-srpskom, perzijskom, arapskom, ruskom i ukrajinskom jeziku. Partneri iz ReHABITA projekta (osim Hrvatske) trebali bi razmotriti izradu sličnih vizualnih letaka prilagođenih njihovoj lokalnoj situaciji. Mogu biti dragocjen resurs za zaposlenike ReHABITA ureda za angažiranje građana u energetska obnova. To su mali, ali učinkoviti savjeti i mjere za uštedu energije i novca. Njihova distribucija putem ReHABITA ureda i socijalnih usluga može izgraditi povjerenje i interes ciljane populacije.

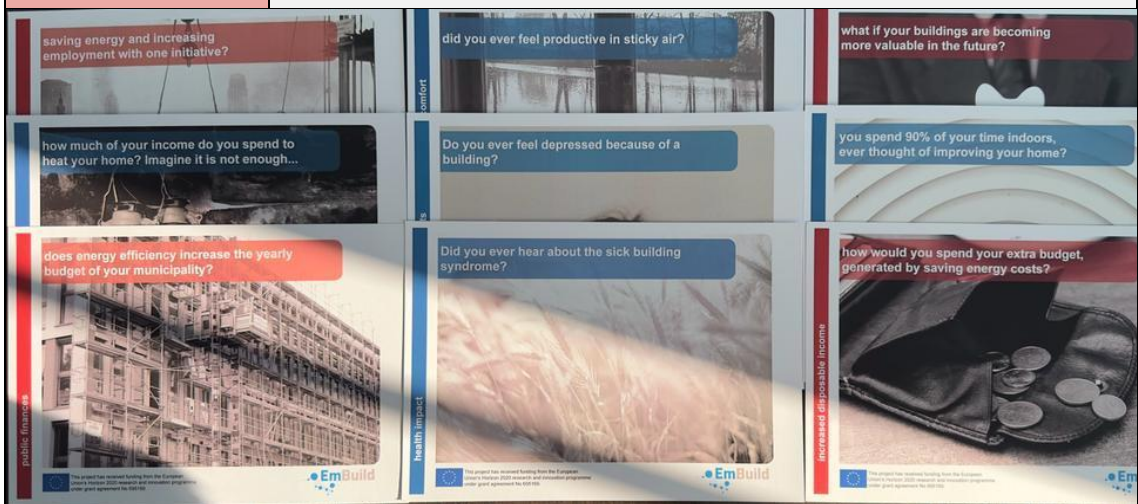
Link: <https://www.enpor.eu/knowledge-hub/>

	<p>Letci o poticanju energetske obnove i ušteda energije</p>
<p>Projekt</p>	<p>EmBuild - Osnajivanje javnih tijela za uspostavu dugoročne strategije za mobilizaciju ulaganja u energetska učinkovitu obnovu fonda zgrada Horizon 2020 2016-2018</p> <p>Partneri: Njemački institut za međunarodnu suradnju (GIZ), Tehničko sveučilište u Münchenu i European Building Performance Institute (BPPI) – Bruxelles, organizacije iz Slovenije, Srbije i Sjeverne Makedonije</p> <p>Koordinator u ReHABITA pilot zemlji: EnEffect iz Bugarske i REGEA iz Hrvatske</p>
<p>Opis prakse ili ideje</p>	<p>Mjera: 12 letaka o smanjenju potrošnje energije i poticanju obnove zgrada</p> <p>Opis: Ovi letci sadrže informacije o smanjenju energetske siromaštva, poboljšanju kvalitete života, zapošljavanju, energetske sigurnosti, smanjenju zagađenja zraka, upravljanju resursima, pristupu financiranju, smanjenju emisija CO2. Letci sadrže opće podatke iz zemalja koje su sudjelovale u projektu, primjere dobre prakse koji se mogu replicirati i preporuke. Letci su distribuirani na svim događajima unutar projekta, kao i na gradskim događajima.</p>

Replikacija unutar projekta ReHABITA

Letci o uštedi energije i pristupu financiranju mogu se distribuirati široj javnosti, posebno građanima koji posjećuju ReHABITA One Stop Shop, i na taj način mogu dobiti jasan pregled akcija koje mogu poduzeti kako bi implementirali svoje projekte obnove. Implementacija projekata obnove imat će značajan utjecaj na kvalitetu života, zdravstvene probleme, ali i šire aspekte poput smanjenja emisije CO2 i ublažavanja klimatskih promjena.

	<p style="text-align: center;">Katalog jeftinih i besplatnih mjera</p>
<p>Projekt</p>	<p>EmBuild - Osaživanje javnih tijela za uspostavu dugoročne strategije za mobilizaciju ulaganja u energetske učinkovitu obnovu fonda zgrada Horizon 2020 2016-2018</p> <p>Partneri: Njemački institut za međunarodnu suradnju (GIZ), Tehničko sveučilište u Münchenu i European Building Performance Institute (BPIE) – Bruxelles, ostale organizacije iz Slovenije, Srbije i Sjeverne Makedonije</p> <p>Koordinator u ReHABITA pilot zemlji: EnEffect iz Bugarske i REGEA iz Hrvatske</p>
<p>Opis prakse ili ideje</p>	<p>Mjera: 1 katalog besplatnih mjera odnosno mjera niskih troškova</p> <p>Opis: Ovaj katalog sadrži tipične besplatne ili mjere niskih troškova. Ovisno o specifičnom kontekstu, vrsti zgrada i dostupnoj tehnologiji, neke od ovih mjera bit će primjenjivije od drugih. Pristup EmBuild-a je sljedeći: katalog je objavljen na web stranici EmBuild-a i kontinuirano ažuriran. Istovremeno, nacionalni partneri EmBuild-a izvlukli su one mjere koje su najprimjenjivije njihovim fokusnim općinama te objavili ih u odgovarajućem formatu.</p>

<p>Replikacija unutar projekta ReHABITA</p>	<p>Katalog besplatnih mjera i mjera niskih troškova sadrži informacije o kontroli energije, ventilacijskim sustavima, održavanju mehaničkih ventilacijskih sustava, decentraliziranoj pripremi tople vode, električnoj rasvjeti, sustavima grijanja, učinkovitim pumpama za distribuciju topline koje mogu biti korisne građanima ako osjete potrebu saznati više o koracima obnove i inovativnim tehnologijama vezanim uz učinkovite obnove.</p>
	

4.2. Info dani/štanovi

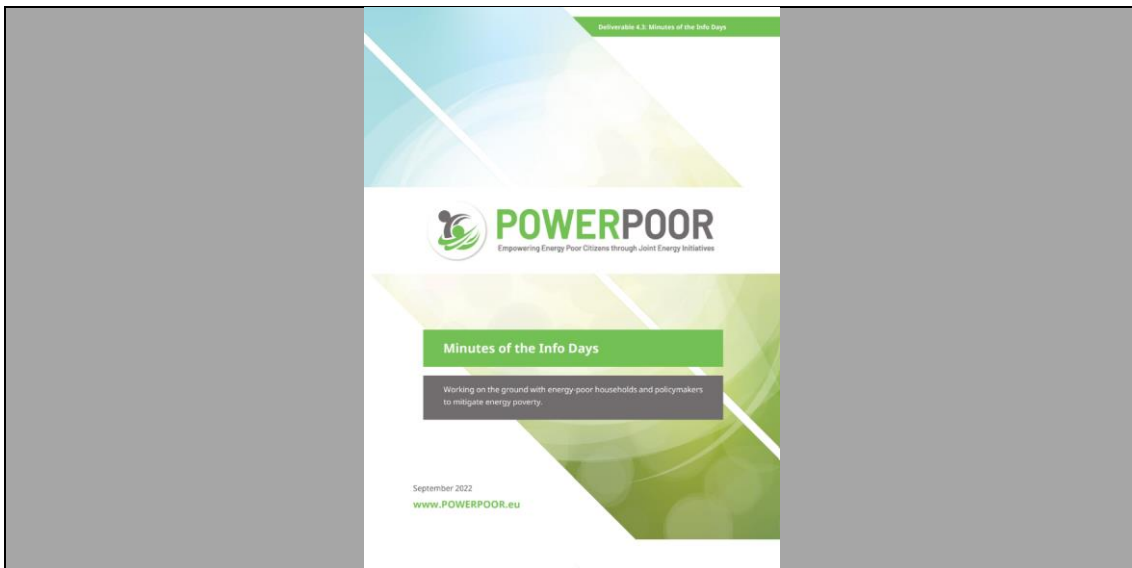
ŠTO: Organizacija i provedba info dana izvrsna su metoda za uključivanje građana u aktivnosti projekta ReHABITA. Na taj način građani se mogu direktno adresirati i potaknuti na sudjelovanje u programima energetske obnove. Organizacija i provedba informativnih dana potencijalno širi doseg informacija o projektu te se time može upoznati građane koji nisu identificirani i obuhvaćeni provedbom upitnika. Predlaže se da se informativne dane smatra redovitim aktivnostima ureda ReHABITA u svakoj pilot zemlji.

KAKO: Štanovi info dana mogu se organizirati kao samostalni događaji ili kao dio drugih događanja. Organizacija info dana ovisi o specifičnostima određenog ReHABITA ureda u pilot zemlji. Drugim riječima, info dan se može implementirati kao dio društvenog događaja organiziranog u općini odnosno gradu koji i nije formalna aktivnost projekta ReHABITA. Na primjer, ured ReHABITA može imati svoj štan na lokalnom tržnici, sajmu ili festivalu. Tehnički partneri mogu organizirati info dane sa štanovima o energetsom siromaštvu i energetske obnovi u svojim uredima ili u uredima socijalnih usluga te ih uključiti u svoje mjesečne ili dvotjedne aktivnosti (odnosno koju god učestalost smatraju prikladnom). Dakle, predlaže se da ReHABITA uredi redovito organiziraju štanove s informacijama o projektu ReHABITA i energetsom siromaštvu općenito te bi to zasigurno trebala biti jedna od njihovih primarnih aktivnosti.

GDJE I KADA: Informativni dani mogu se organizirati i bez pripremljenih i tiskanih materijala međutim, preporučuje se da se specifični letci ili brošure iz točke 4.1.1. dijele na događanjima informativnih dana.

EXAMPLES OF GOOD PRACTICE

	<p>Info dani za građane o energetsom siromaštvu i uštedi energije</p>
<p>Projekt</p>	<p>Projekt POWERPOOR – Osnaživanje energetski siromašnih građana kroz zajedničke energetske inicijative HORIZON 2020 2020-2023</p> <p>Partneri: Belgija, Bugarska, Hrvatska, Estonija, Grčka, Mađarska, Latvija, Portugal i Španjolska te EU partneri - Belgija, Njemačka i Luksemburg Koordinatori u ReHABITA zemljama: DOOR (HR), ZREA (LV), Sofena (BG), GOIENER (ES)</p>
<p>Opis prakse ili ideje</p>	<p>Mjera: Info dani o energetsom siromaštvu, uštedi energije, energetskim investicijama za stanare i vlasnike u privatnom sektoru najma.</p> <p>Opis: Svaka pilot zemlja planirala je i provela nekoliko info dana. Organizacija svakog info dana, od dnevnog reda do postavljanja štanda, prepuštena je lokalnim partnerima kako bi se prilagodila potrebama lokalne zajednice. U svakom info danu uzeti su u obzir ciljana skupina, mjesto održavanja i ostali faktori poput podrške lokalnih vlasti, suradnje s drugim projektima ili organizacijama itd.).</p>
<p>Replikacija unutar projekta ReHABITA</p>	<p>Predlaže se da ReHABITA uredi organiziraju info dane o energetsom siromaštvu jednom mjesečno ili jednom u nekoliko mjeseci. Mogu se provoditi kao zasebni događaji ili kao dio drugog događaja. Kao i kod info dana u projektu POWERPOOR, svaki info dan može imati drugačiju temu ili biti prilagođen određenoj publici.</p>

4.3. Javna savjetovanja/okupljanja zajednice

ŠTO: Partneri mogu organizirati javna savjetovanja odnosno okupljanja zajednice (na primjer, poput onih iz projekta EmpowerMed). Zajednička okupljanja ili kolektivni skupovi su okupljanja ljudi pogođenih energetske siromaštvom održana u određenim datumima i lokacijama, obično u centru zajednice ili nekom drugom javnom prostoru. Ljudi su potiču da podijele svoja iskustva, poteškoće, pitanja i pruže praktične smjernice i savjete jedni drugima: na primjer, praktični savjeti o pitanjima poput pregovaranja o dugu s dobavljačima, prijave za socijalne energetske tarife ili ostvarivanja potrošačkih prava kod pružatelja usluga.

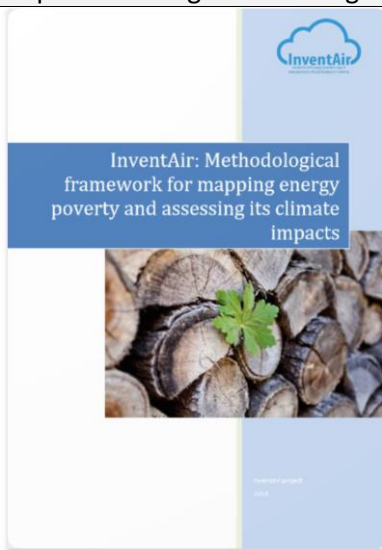
KAKO: Organizirati redovita zajednička okupljanja kao otvorene sastanke ili sesije s ciljem podjele iskustva odnosno širenja informacija o projektu i njegovim aktivnostima. Razmotriti distribuciju informativnih letaka na ovim događajima. Ta okupljanja najbolje funkcioniraju u grupama od 10 do 15 osoba pogođenih energetske siromaštvom. Ako je moguće, dovesti profesionalnog moderatora kako bi se potaknuo razgovor te njegovalo inkluzivno okruženje. Organizirati male radionice na tim okupljanjima gdje će osobe pogođene energetske siromaštvom biti poučene znanjima i vještinama vezanim uz upotrebu energije kod kuće, tumačenje računa za komunalne usluge, provedba učinkovitih mjera uštede energije, mijenjanje dobavljača, istraživanje opcija za kolektivnu kupovinu energije i razumijevanje kako se prijaviti za potpore za obnovu zgrada.

GDJE I KADA: Organizirati mjesečna zajednička okupljanja ili kolektivne skupove. Ukoliko će ReHABITA ured imati fizički prostor, ovo je dobar način da ga se iskoristi. **Uzeti u obzir aktivnosti ReHABITA pod T4.1.**

	Javna savjetovanja
Projekt	Projekt EmpowerMed – Osnaživanje žena za djelovanje protiv energetske siromaštva na Mediteranu HORIZON 2020 2019-2023

	<p>Partneri: Slovenija (voditelj), Španjolska, Hrvatska, Italija, Francuska, Njemačka i Albanija.</p> <p>Koordinatori u zemljama ReHABITA: DOOR (HR), Universitat Autònoma de Barcelona (ES), De Fundació Institut De Recerca De L'energia Catalunya (ES), Associació Catalana D'enginyeria Sense Fronteres (ES)</p>
Opis prakse ili ideje	<p>Mjera: Kolektivni javni savjetodavni skupovi</p> <p>Opis: Zajednička okupljanja zajednice na kojima se potiče ljude u energetsom siromaštvu da podijele svoja iskustva, poteškoće, pitanja i pruže praktične smjernice i savjete jedni drugima.</p>
Replikacija unutar projekta ReHABITA	<p>Organizirati mjesečna zajednička okupljanja ili javna savjetovanja (ako je moguće, u ReHABITA uredu). Podijeliti informacije o projektu, njegovim aktivnostima, pružiti praktične savjete i stvoriti podržavajuće okruženje za sudionike.</p> <p>Link: https://www.empowermed.eu/wp-content/uploads/2023/11/Collective-advisory-assemblies_STH2.pdf</p>
	

	<p>Kolektivne skupštine</p>
Projekt	<p>InventAir: Inventari energetske siromaštva za podršku politikama čistog zraka u istočnoeuropskim zemljama</p> <p>Izvor financiranja: Europska klimatska inicijativa (EUKI)</p> <p>Vrijeme provedbe: 09/2018 - 04/2019</p> <p>Partneri: Deutsche Umwelthilfe (DUH) e.V. Energetska agencija Plovidiva (EAP) Fokus Udruga za održivi razvoj</p> <p>Koordinator u ReHABITA pilot zemlji: Bugarska</p>

Opis prakse ili ideje	<p>Mjera: Metodološki okvir za mapiranje energetske siromaštva i procjenu njegovih klimatskih utjecaja</p> <p>Opis: Ovaj dokument detaljno opisuje načine rješavanja prekosektorskog problema loše prakse grijanja i povećane onečišćenosti zraka u urbanim i ruralnim područjima istočnoeuropskih zemalja.</p>
Replikacija unutar ReHABITAprojekta	<p>Agencija za energiju Plovdiv bila je koordinator projekta i koristit će znanje i iskustvo stečeno iz ovog projekta kao alat za podršku lokalnim donositeljima politika u istraživanju višestrukih ekoloških i klimatskih utjecaja energetske siromaštva fokusirajući se na razvoj i provedbu zajedničkih politika čistog zraka i energetske siromaštva.</p>
	

	Mjere energetske siromaštva u SECAPS-u – uključivanje građana u proces kreiranja SECAP-a kroz radionice
Projekt	<p>Compete4SECAP - Natjecanje u gospodarenju energijom za lokalne vlasti za prihvaćanje i poboljšanje održive energije i klimatskih akcijskih planova</p> <p>HORIZON 2020 2017-2020</p> <p>Partneri: Hrvatska, Cipar, Francuska, Njemačka, Mađarska, Italija, Latvija i Španjolska</p> <p>Koordinatori u ReHABITA zemljama: DOOR (HR), Ekodoma (LT) i EuroVértice (ES)</p>

<p>Opis prakse ili ideje</p>	<p>Mjera: Svi komunikacijski kanali korišteni su kako bi se na najbolji način prikupili podaci za izradu SECAP-a s mjerama za borbu protiv energetske siromaštva (e-mailovi, telefonski pozivi, rasprave, radionice, sastanci). Kroz proces konzultacija i rasprava, formuliran je detaljniji uvid i konkretne akcije za ublažavanje energetske siromaštva.</p> <p>Opis: Kao dio projekta Compete4SECAP (H2020), DOOR je radio na izradi 4 SECAP-a za gradove Velika Gorica, Rijeka, Zadar i Osijek. Međutim, samo su gradovi Rijeka, Zadar i Osijek odlučili prihvatiti prijedlog DOOR-a za uključivanje poglavlja o mjerama za borbu protiv energetske siromaštva (dodano je jedno poglavlje o energetskom siromaštvu u SECAP). U Latviji su pilotirani gradovi bili Bauska, Kegums, Saldus i Tukums. U Španjolskoj su pilotirani gradovi bili Ceuti, Cieza, Las Torres de Cotillas i Murcia</p>
<p>Replikacija u projektu ReHABITA</p>	<p>Pristup kao radionica s građanima za sudjelovanje u kreiranju javnih politika - posebno lokalnih politika poput SECAP-a</p>

4.4. Online aktivnosti ReHABITA ureda

ŠTO: Osim stvaranja ili ponovne upotrebe komunikacijskih materijala za energetske siromaštvo i organiziranja dana informacija, tehnički partneri trebaju definirati online aktivnosti ureda ReHABITA koje bi potaknule sudjelovanje ciljne populacije. Uspostavite i potaknite online zajednice kako biste dijelili informacije o projektu i njegovim aktivnostima, vijestima o energetske učinkovitosti i obnovi, savjetima i preporukama te ojačali pristup zajednice u ublažavanju energetske siromaštva na lokalnoj razini. Online grupe predstavljaju vrijednu platformu za diseminaciju poziva za sudjelovanje u aktivnostima ReHABITA: pozive za ispunjavanje upitnika, pozive za sudjelovanje u sukreiranju planova za energetske obnovu itd.

KAKO: Uspostaviti profile na društvenim mrežama ureda ReHABITA koji će diseminirati vijesti i informacije o projektu i o energetskom siromaštvu općenito. Osim toga, uspostaviti Facebook grupu kako bi se stvorila online zajednica međusobne podrške i dijeljenja znanja. Iako će ciljana populacija nekih gradova možda imati ograničen pristup internetu ili općenito nisku zainteresiranost za sudjelovanje u online aktivnostima, Facebook grupa o uštedi energije i energetske učinkovitosti može biti vrijedno sredstvo za doseganje i angažiranje ranjivih populacija u aktivnostima ReHABITA. Facebook grupa može okupiti građane, institucije i različite organizacije i potaknuti zajednicu međusobne podrške i dijeljenja znanja, savjeta i preporuka za suočavanje s energetskim siromaštvom i energetskim obnovama u lokalnim zajednicama. Ovo je također dobar način za diseminaciju brošura i dokumenata za osnaživanje građana u borbi protiv energetske siromaštva.

GDJE I KADA: Diseminirati informacije o projektu ReHABITA putem društvenih mreža. Kreirati privlačan sadržaj za društvene mreže i redovito objavljivati postove i videozapise. Uspostaviti Facebook grupu što je prije moguće i diseminirati informacije o njoj putem redovitog komunikacijskog kanala (kako tehnički partneri tako i općine). Osoba (ili osobe) koja radi u

uredima ReHABITA trebala bi redovito ažurirati informacije o aktivnostima, dijeliti poveznice na materijale za učenje, objavljivati pozive za sudjelovanje u različitim aktivnostima ReHABITA, dijeliti savjete o uštedi energije i savjete itd.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

	Video bugarske pilotske akcije
Projekt	<p>POWERTY/ komunikacijski alat - video INTERREG Europa kolovoz 2019. - srpanj 2023</p> <p>Partneri: Španjolska; Plovdiv; Francuska; Latvija; Poljska; Ujedinjeno Kraljevstvo Koordinator u ReHABITA pilot zemlji: EuroVértice (Španjolska); Energetska agencija Plovdiv (Bugarska); Ekodoma (Latvija); IREC (Španjolska), ESF (Španjolska), The Universitat Autònoma de Barcelona (Španjolska)</p>
Opis prakse ili ideje	<p>Mjera: Video o mjerama energetske učinkovitosti u javnoj zgradi.</p> <p>Opis: Video prikazuje kako je Agencija za energiju Plovdiv implementirala 3 hibridne instalacije sastavljene od fotonaponskih modula i sustava za pohranu energije u baterijama na tri centra za socijalno stanovanje koje posjeduje Grad Plovdiv. Ove kuće nastanjuje 22 djece i mladih osoba s invaliditetom.</p> <p>Video predstavlja uspješnu priču EAP rješenja za kućanstva korisnike socijalnih usluga kako bi se postigao značajan udio obnovljive proizvodnje koja se može samoiskoristiti i tako smanjiti njihove račune za struju i doprinijeti dekarbonizaciji energetske sustava grada.</p> <p>Link: https://www.eap-save.eu/data/videos/POWERTY_PILOT_ACTION_VIDEO_TESTIMONIAL_EAP.mp4</p>
Replikacija unutar ReHABITAprojekta	<p>Kreiranje video filma koji će poslužiti kao vrijedan resurs za napredak i postignuća projekta, promicanje mjera energetske učinkovitosti. Distribucija preko ReHABITA ureda; medijski nastup.</p>
	 <p style="text-align: center;">Eng. Angelina Tomova, PhD</p>

	<p align="center">Facebook grupa Solarni klub za razmjenu iskustava građana o PV sustavima</p>
<p align="center">Projekt</p>	<p>Na sunčanoj strani Energetska zadruga 2020 - u tijeku Partneri: Lokalni proizvođači opreme, dobavljači i instalateri u Hrvatskoj Koordinator u Hrvatskoj: Zelena energetska zadruga - Zelena energetska zadruga (ZEZ)</p>
<p align="center">Opis prakse ili ideje</p>	<p>Mjera: Facebook Solarni klub Opis: Facebook grupa Solarni klub okuplja solarne entuzijaste radi razmjene informacija i savjetima te podrške</p>
<p align="center">Replikacija unutar projekta ReHABITA</p>	<p>Dijeljenje informacija o projektu, vijesti o politikama lokalnih i nacionalnih vlasti, promotivni i obrazovni video zapisi itd. Link: https://www.facebook.com/groups/solarniklub/?locale=hr_HR</p>

4.5. Promicati ReHABITA projekt kroz TV i radio emisije

ŠTO: Širenje aktivnosti projekta ReHABITA putem lokalnih i nacionalnih televizijskih i radijskih emisija. Vjerojatnije je da će ciljana populacija u Gospiću pratiti lokalne i nacionalne televizijske kanale i radio stanice nego online medije i društvene mreže. U tom smislu, televizija i radio potencijalno mogu imati veći doseg od online medija, ovisno o ciljanoj populaciji u svakoj od zemalja u projektu.

KAKO: Promoviranje pozitivnih uzora i uspješnih priča kroz različite medije može inspirirati povjerenje i osnažiti ranjive pojedince da aktivno sudjeluju u različitim aktivnostima, potičući osjećaj pripadnosti i inkluzije u zajednicu. Pozivajte građane da sudjeluju u aktivnostima projekta ReHABITA. Ciljati emisije koje su usmjerene ili namijenjene starijoj populaciji. Građani koji izražavaju interes za svoja potrošačka prava često su zainteresirani za emisije s temama poput troškova energije ili uštede energije. U DOOR-u smo svjedočili značajnom porastu poziva i e-mailova od građana zainteresiranih za razumijevanje energetske obnove i integraciju obnovljivih izvora energije. Ovaj pozitivan odgovor ističe utjecaj medija u poticanju svijesti i angažmana, potičući proaktivni pristup prema održivim i potrošački orijentiranim inicijativama.

GDJE I KADA: Tehnički partneri i općine mogu promicati projekt na TV-u i radiju u suradnji ili samostalno. Početi na početku projekta te redovito ažurirati medije o aktivnostima projekta.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

	Gostovanje u jutarnjoj emisiji “Dobro jutro Hrvatska”
Projekt	CEES – Energija zajednice za energetske solidarnost HORIZON 2020 Partneri: Velika Britanija, Portugal, Francuska, Hrvatska , EU Koordinator u Hrvatskoj: Zelena energetska zadruga - Zelena energetska zadruga (ZEZ)
Opis prakse ili ideje	Mjera: Medijski nastup Opis: U sklopu projekta CEES (H2020) hrvatski partner ZEZ treba napraviti jednostavan energetske pregled za 250 kućanstava sa starijim sugrađanima te im podijeliti energetske pakete (Energy box).
Replikacija unutar projekta ReHABITA	Pozivanje građana na sudjelovanje u aktivnostima - Emisije namijenjene starijoj populaciji Link: https://www.energysolidarity.eu/

	Nastup u jutarnjoj radio emisiji “Glas potrošača”
Projekt	Projekt POWERPOOR – Osnaživanje energetski siromašnih građana kroz zajedničke energetske inicijative HORIZON 2020 2020-2023 Partneri: Belgija, Bugarska , Hrvatska , Estonija, Grčka, Mađarska, Latvija , Portugal i Španjolska te EU partneri - Belgija, Njemačka i Luksemburg Koordinatori u ReHABITA zemljama: DOOR (HR), ZREA (LV), Sofena (BG), GOIENER (ES)
Opis prakse ili ideje	Mjera: Medijski nastup Opis: U sklopu projekta POWERPOOR (H2020) hrvatski partner DOOR sudjelovao je u radio emisiji na nacionalnom radiju gdje smo predstavili Urede za smanjenje energetske siromaštva (EPAO) i usluge koje nudimo kroz ured.
Replikacija unutar projekta ReHABITA	Promocija ureda ReHABITA putem radijskih emisija, npr. emisija o pravima potrošača.

4.6. Dijeljenje znanja iz One Stop Shopa za energetske obnove

ŠTO: Povezati se i uspostaviti komunikaciju s već uspostavljenim one stop shopovima za energetske obnove u pilot zemljama koji su po aktivnostima i opsegu slični ReHABITA uredu.

KAKO: Savjetuje se da ReHABITA uredi uspostave suradnju i komunikaciju s drugim, sličnim uredima ili one stop shopovima iz svojih pilot zemalja. Povezivanjem s drugim one stop shopovima osigurava se prijenos znanja i iskustava između ureda te jednako važno uključite se u njihove aktivnosti u cilju širenja informacija o aktivnostima ReHABITA-e. Na primjer, Centri za borbu protiv energetske siromaštva do sada su trebali implementirati različite usluge – očitavanje i analizu računa, jednostavne energetske preglede, savjetovanje o jednostavnim mjerama za smanjenje potrošnje energije i povećanje životnog standarda, savjetovanje o mogućim tehničkim rješenjima, kao i trenutno dostupna sredstva i mogućnosti financiranja energetske siromašnih kućanstava. Njihovo iskustvo i znanje mogu biti korisni pri osnivanju i održavanju ReHABITA ureda.

GDJE I KADA: Uspostaviti komunikaciju s drugim one stop shopovima što je prije moguće i održavati je tijekom trajanja projekta. Oni mogu biti vrijedni resursi za stjecanje materijala za učenje, obuku i informativne materijale, veze s dionicima i za pridruživanje njima u njihovim aktivnostima.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

	<p align="center">Stvaranje i pilotiranje One-Stop-Shopa posvećenog uslugama renoviranja doma</p>
<p align="center">Projekt</p>	<p>PadovaFIT Prošireni projekt Program za istraživanje i inovacije Obzor 2020 vrijeme provedbe 2019. - 2022</p> <p>Partneri: Italija, Njemačka, Rumunjska i Bugarska Koordinator u ReHABITA pilot zemlji: Bugarska - Energy Agency of Plovdiv</p>
<p align="center">Opis prakse ili ideje</p>	<p>Mjera: Energetski info pult</p> <p>Opis: Ovaj info pult stvoren je za građane iz općine Ploiesti kako bi dobili svu potrebnu podršku za provedbu projekata obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti, ali je također dao ugroženim građanima pristup financiranju za implementaciju obnovljivih izvora energija i energetske učinkovitosti, besplatnom razradom elaborata predizvedivosti, termografije i energetske certifikatima. AE3R je bio most između javnih vlasti i običnih građana.</p>
<p align="center">Replikacija unutar projekta ReHABITA</p>	<p>Agencija za energiju Plovdiv je pilot zemlja u projektu ReHABITA i može koristiti znanje i prikupljeno iskustvo za uspostavu OSS-a.</p>

	Energetski info pult
Projekt	<p>AE3R- stvaranje energetske agencije u Prahova županiji Inteligentna energija u Europi 2009-2012</p> <p>Partneri: Općina Ploiesti i županija Prahova Koordinatori u zemljama ReHABITA: Općina Ploiesti</p>
Opis prakse ili ideje	<p>Mjera: Energetski info pult</p> <p>Opis: Ovaj info pult stvoren je za građane iz općine Ploiesti kako bi dobili svu potrebnu podršku za provedbu projekata obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti, ali je također dao ugroženim građanima pristup financiranju za implementaciju obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti, besplatnom razradom predizvedivosti elaborati, termografije i energetske certifikati. AE3R je bio most između javnih vlasti i običnih građana.</p>
Replikacija unutar projekta ReHABITA	<p>Koristeći prethodni model korišten u IEE projektu, Info pult će biti dalje razvijen u One-Stop-Shop, namijenjen posebno za ranjive građane koji mogu dobiti podršku od AE3R-a, ali i od svih odjela Grada Ploiești koji su uključeni u proces obnove.</p>

	<p align="center">Uspostava OSS-a za promicanje programa energetske obnove građanima</p>
<p align="center">Projekt</p>	<p>Projekt FIRESPOL - Financijski instrumenti u projektima obnovljivih izvora energije Interreg Europa 2018-2022</p> <p>Partneri: Španjolska, Irska, Njemačka, Latvija, Poljska i Hrvatska Koordinator u zemljama ReHABITA: Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (HR), Ministarstvo zaštite okoliša i regionalnog razvoja (LV)</p>
<p align="center">Opis prakse ili ideje</p>	<p>Mjera: Online One stop shop za projekte obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti</p> <p>Opis: Uspostava OSS-a za prijavu građana na hrvatske Programe energetske obnove – sastanak s građanima radi pripreme dokumentacije za javne pozive</p>
<p align="center">Replikacija unutar projekta ReHABITA</p>	<p>U FIRESPOL projektu, 3 pilot zemlje sada su pilot zemlje u ReHABITA projektu. Razmotriti prijenos znanja i dijeljenje iskustava između OSS-a i ureda ReHABITA. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je tijelo koje provodi javne pozive za energetske obnovu.</p> <p>Replikacija akcija Fonda građanima - organizirati sastanak za pripremu dokumentacije za javne pozive koji su otvoreni u okviru Programa za energetske obnovu.</p>

	Uspostava Ureda za smanjenje energetske siromaštva (EPOA)
Projekt	<p>POWERPOOR - Osnajivanje energetski siromašnih građana kroz zajedničke energetske inicijative HORIZON2020 2020-2023</p> <p>Partneri: Belgija, Bugarska, Hrvatska, Estonija, Grčka, Mađarska, Latvija, Portugal i Španjolska te EU partneri - Belgija, Njemačka i Luksemburg Koordinatori u ReHABITA zemljama: DOOR (HR), ZREA (LV), Sofena (BG), GOIENER (ES)</p>
Opis prakse ili ideje	<p>Mjera: Uspostava lokalnog ureda za ublažavanje energetske siromaštva</p> <p>Opis: Osnovni cilj Ureda za ublažavanje energetske siromaštva (EPAO) jest pomoći građanima u ublažavanju energetske siromaštva u njihovim domovima. To se postiže kroz različite usluge - čitanje i analiza računa, jednostavne energetske revizije, savjetovanje o jednostavnim mjerama za smanjenje potrošnje energije i povećanje životnog standarda, savjetovanje o mogućim tehničkim rješenjima, kao i o trenutno dostupnim opcijama financiranja i financiranja za energetski siromašna kućanstva. Ukupno postoji 22 Ureda za ublažavanje energetske siromaštva; 2 u Bugarskoj (Sofija, Plovdiv), 2 u Hrvatskoj (Zagreb, Križevci), 1 u Estoniji (Tallinn), 6 u Grčkoj (Messini, Souli, Almyros, Tripoli, Aspropyrgos, WeEnCoop Thessaloniki), 2 u Mađarskoj (Józsefváros, Terézváros), 1 u Latviji (Jelgava), 3 u Portugalu (Ermesinde, Lisabon i Mértola) i 5 u Španjolskoj (regija Tolosaldea, REC Hernani, regija Tierra Estella, regija Oarsoaldea, Bergara).</p>
Replikacija unutar projekta ReHABITA	<p>Ured ReHABITA i POWERPOOR EPAO – sestrinski projekt - razmjena znanja 4 pilot zemlje u projektu POWERPOOR sada su pilot zemlje u ReHABITI</p>

4.7. Suradnja s lokalnim dobrotvornim organizacijama i nevladinim organizacijama

ŠTO: Uspostava komunikacije i suradnje s lokalnim i nacionalnim organizacijama za dobrotvornost, lokalnim odborima ili povjerenstvima te lokalnim i nacionalnim nevladinim organizacijama.

KAKO: Uredi ReHABITA trebali bi uspostaviti suradnju i komunikaciju s lokalnim i nacionalnim organizacijama za dobrotvornost, lokalnim odborima ili povjerenstvima te lokalnim i nacionalnim nevladinim organizacijama. Organizacije za dobrotvornost (poput Crvenog križa i Caritas) već mogu imati određene aktivnosti provedene u susjedstvima koja će biti u fokusu projekta ReHABITA. Slično tome, lokalne i nacionalne nevladine organizacije mogu provoditi slične aktivnosti. Ured ReHABITA trebao bi razmotriti pridruživanje njihovim aktivnostima kako bi podijelio informacije o aktivnostima projekta. Gradovi mogu razmotriti financiranje jednostavnih energetskih paketa koji sadrže LED žarulje i trake za brtvljenje koje se mogu

distribuirati putem zajedničkih aktivnosti. Na primjer, lokalne nevladine organizacije mogu pratiti djelatnike socijalnih službi ili organizacije za dobrotvornost u njihovim redovitim posjetima kućanstvima u (energetskom) siromaštvu te tako dostaviti energetske kutije građanima. Posjeti se također mogu koristiti za širenje ciljeva i aktivnosti projekta ReHABITA i održavanje radionica o uštedi energije na licu mjesta.

GDJE I KADA: Tehnički partneri i gradovi trebaju mapirati dobrotvorne i nevladine organizacije i uspostaviti suradnju, ako je to moguće te što je prije moguće. Preporučuje se da djelatnici ureda ReHABITA prisustvuju sastancima lokalnih mjesnih odbora i dijele informacije o aktivnostima projekta.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

	<p align="center">Posjeti nevladinih i dobrotvornih organizacija energetski siromašnim kućanstvima</p>	
<p align="center">Projekt</p>	<p>ACHIEVE projekt - Akcije u kućanstvima s niskim primanjima za poboljšanje energetske učinkovitosti kroz posjete i energetske dijagnostiku Program inteligentne energije za Europu (IEE) 2014-2017</p> <p>Partneri: Comité de liaison des énergies renouvelables (CLER) – FR, Severn Wye Energy Agency (SWEA) – UK, Caritasverband Frankfurt e.V. CARITAS – DE, Focus društvo za sonaraven razvoj (FOCUS) – SI, Energy Agency of Plovdiv (EAP) – BG, Groupe Energies Renouvelables, Environnement et Solidarités (GERES) – FR, Institut de l'Ecologie en Milieu Urbain (IDEMU) - FR</p> <p>Koordinator u ReHABITA pilot zemlji: EAP (BG)</p>	
<p align="center">Opis prakse ili ideje</p>	<p>Mjera: kućni posjeti, energetske preglede</p> <p>Opis: Projekt je podržao identifikaciju kućanstava koja su najosjetljivija na siromaštvo i rad s njima na provedbi odgovarajućih koraka za smanjenje potrošnje energije i troškova. Volonteri - dugotrajno nezaposlene osobe i studenti - mobilizirani su za provođenje velike akcije kućnih posjeta kućanstvima koja imaju poteškoća u podmirivanju osnovnih energetske potreba. Posjeti su imali za cilj da zajedno s kućanstvima analiziraju njihovu potrošnju energije i vode i identificiraju svakodnevne radnje koje mogu stvarno utjecati na njeno smanjenje. Posjeti su također pružili priliku kućanstvu instalirati malu energetske učinkovitu opremu koja štedi vodu.</p>	
<p align="center">Replikacija unutar ReHABITApjekta</p>	<p>Isti pristup - kućni posjeti, provođenje pojednostavljenog energetske pregleda, savjetovanje o uštedi energije/vode/troškova u mapiranim ReHABITA četvrtima s lokalnim nevladinim i dobrotvornim organizacijama.</p>	
<td colspan="2" style="height: 20px;"></td>		

	Regionalna radionica u Bugarskoj
Projekt	<p>POWERTY - radionica / okupljanje</p> <p>INTERREG Europa kolovoz 2019. - srpanj 2023</p> <p>Partneri: Španjolska; Plovdiv; Francuska; Latvija; Poljska; Ujedinjeno Kraljevstvo</p> <p>Koordinator u ReHABITA pilot zemlji: EuroVértice (Španjolska); Energetska agencija Plovdiv (Bugarska); Ekodoma (Latvija); IREC (Španjolska), ESF (Španjolska), The Universitat Autònoma de Barcelona (Španjolska)</p>
Opis prakse ili ideje	<p>Measure: Zajedničko okupljanje zajednice</p> <p>Opis: Regionalna radionica o uštedi energije, energetskim ulaganjima, energetskom siromaštvu za građane, lokalne i nacionalne vlasti, javne institucije, udruge vlasnika nekretnina i građana, energetske agencije, udruženja industrije grijanja i hlađenja te obnovljivih izvora energije, kao i bankarskih i finansijskih aktera.</p> <p>Link: https://projects2014-2020.interregeurope.eu/powerty/news/news-article/14997/powerty-regional-workshop-in-bulgaria</p>
Replikacija unutar ReHABITApjekta	<p>Organizacija regionalnih radionica/okupljanja zajednice za razmjenu informacija o projektnim aktivnostima i razvoju; stvoriti poticajno okruženje za sudionike.</p>

18/07/2022

POWERTY - Regional Workshop in Bulgaria

On July 18 and 19, 2022, the Energy Agency of Plovdiv (EAP) organized the sixth stakeholders meeting physically. The event took part Burgas as part of the XV annual conference of the Bulgarian Energy

Sign up for the POWERTY newsletter

	<p>Posjeti energetske siromašnih kućanstava od strane nevladinih organizacija i dobrotvornih organizacija (kao što je Crveni križ)</p>
<p>Projekt</p>	<p>Projekt REACH – Smanjite potrošnju energije i promijenite navike Program inteligentne energije za Europu (IEE) 2014-2017</p> <p>Partneri: Bugarska, Slovenija, Sjeverna Makedonija i Hrvatska Koordinator u ReHABITA zemljama: DOOR (HR), EAP (BG)</p>
<p>Opis prakse ili ideje</p>	<p>Mjera: Kućni posjeti</p> <p>Opis: NGO-i su posjetili identificirana kućanstva, pregledali njihove kućanske aparate i postavili LED žarulje, trake za zaštitu od propuha, reflektirajuće ploče iza radijatora i perlatora.</p>
<p>Replikacija unutar projekta ReHABITA</p>	<p>Razmisliti o primjeni istih ili sličnih kućnih posjeta s energetske paketa u mapiranim četvrtima ReHABITA s lokalnim nevladinim i dobrotvornim organizacijama.</p>

5. Uspostava strategije angažmana građana

RESURSI

Najbolji početak uspostave strategije uključivanja građana u projekt jest procjena resursa na raspolaganju. Resursi partnera odredit će dostupne korake.

Na primjer, neki partneri možda već imaju dovoljno informativnih materijala, poput brošura ili letaka o uštedi energije, energetske obnovama ili energetske siromaštvu, koje mogu koristiti za uključivanje ciljane populacije u aktivnosti ReHABITA projekta. Neki se materijali možda mogu ponovno koristiti za te svrhe, dok će drugi morati biti prilagođeni.

Odrediti najbolji način korištenja resursa s ciljem angažiranja građana u projekt. Odabrati koji resursi su dostupni, bilo da su to materijali, veze/mreže ili zaposlenici ReHABITA ureda kao polazište.

S druge strane, nekim partnerima možda nedostaju resursi poput gotovih materijala ili dostupnih zaposlenika, ali imaju proširenu mrežu kontakata s drugim nevladinim organizacijama, nacionalnim i lokalnim vlastima te međunarodnim organizacijama koje redovito obavljaju posjete domovima ili imaju druge oblike kontakata s ciljanom populacijom.

Competences, skills, financial resources and available time the ReHABITA office employees/volunteers to work with vulnerable groups

CILJANA POPULACIJA

Osim dostupnih resursa, profil ciljane populacije bit će jednako važan. Naglasak na aktivnostima na društvenim medijima možda neće biti jednako uspješan kao kućni posjeti ili slične aktivnosti uživo ako ciljanu populaciju uglavnom čine umirovljenici koji općenito ne koriste društvene medije toliko često kao mlađa populacija. Odrediti koje će aktivnosti proizvesti najbolje odgovore ciljane populacije.

PRVI KORACI

Bez obzira na dostupne resurse i ciljanu populaciju, postoji nekoliko koraka koji se preporučuju svim partnerima te koji bi trebali poduzeti pri uspostavi strategije angažiranja energetske ranjivih građana u aktivnosti projekta ReHABITA.

Započeti online kampanju

Stvoriti zanimljiv sadržaj spreman za širenje putem društvenih medija. Ako su već dostupne zanimljive brošure ili letci, razmisliti o njihovoj primjeni kao sadržaj na društvenim medijima. Postoji mnogo opcija koje informacije iskoristiti. Kreirati sadržaj s informacijama o energetske siromaštva i energetske obnovama te jednostavne savjete i trikove o energetske učinkovitosti. Redovito objavljivati o ciljevima, aktivnostima i ciljevima projekta te reklamirati otvaranje i usluge ReHABITA ureda.

Napraviti grupu za podršku na Facebooku

Partneri mogu dijeliti informacije, savjete i preporuke za borbu protiv energetske siromaštva ili o energetske obnovama u lokalnim zajednicama. Facebook grupa pruža odličnu priliku za stvaranje online zajednice međusobne podrške i dijeljenja znanja gdje članovi mogu izražavati svoje brige, pitanja i ideje. Njegujući živahnu Facebook grupu može se uspostaviti zajednica međusobne podrške i dijeljenja znanja koja se kasnije može lakše replicirati uživo u ReHABITA uredu putem zajedničkih okupljanja.

Napraviti letak

Izraditi letak s informacijama o projektu ReHABITA, uredu i aktivnostima. Kontaktirajte upravitelje zgrada, komunalna poduzeća i predstavnike zgrada te ih zamoliti da prosljede letak putem pošte ili osobnog kontakta sa stanicima. To može biti dobar uvod u projekt za ciljanu populaciju, posebno ako je ciljana populacija uglavnom sastavljena od starijih i umirovljenih osoba. Također, moguće je ostvariti bolji odaziv i veću responzivnost ciljane populacije ukoliko im se informacija o projektu i provedbi upitnika o energetske siromaštva prenese od strane predstavnika stanara odnosno osobe koje već osobno poznaju.

Podijeliti materijale na info danima

Jedan način za distribuciju materijala i informiranje ciljane populacije o projektu i njegovim aktivnostima je postavljanje štanda na nekom događaju ili organiziranje ReHABITA info-dana. Međutim, možda će to biti teško organizirati u ovom trenutku ili trenutačno na pilot području nema sličnih događaja.

NGO-i i dobrotvorne organizacije, poput Crvenog križa, možda već redovito posjećuju ciljane četvrti i populaciju. Ako već postoji uspostavljena veza, razmisliti o pridruživanju njihovim posjetima i distribuiranju letaka o projektu, zajedno s brošurama, letcima i priručnicima, ako su dostupni. U nekim slučajevima, dijeljenje jednostavnih energetske paketa (koji sadrže LED žarulje, trake za brtvljenje itd.) stanařima pokazali se dosta učinkovito.

6. Zaključak

"Razmjena iskustava s različitim dionicima može riješiti problem komunikacije i uključivanja ranjivih građana u rješavanje fenomena energetske siromaštva."

Povežite se s projektima iz LIFE i HORIZON 2020 programa:

